

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว

Success Factors in the Implementation of Quality Development

of the Sub-district Health Promoting Hospital Tid Dao

หทัยรัตน์ คงสืบ* และวิลัยลักษณ์ เรืองรัตนตรัย**

Hathairat Kongsueb* and Willailuk Ruangrattanatrai**

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข*,**

Strategy and Planning Division, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Public Health*,**

โทรศัพท์ : 08 – 9960 – 5521; E-mail: iberry51@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย รูปแบบการวิจัยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ดำเนินการระหว่างธันวาคม 2560 – ธันวาคม 2561 จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ปี 2560 จำนวน 7 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว คือ (1) กลยุทธ์ขององค์กร กำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน และถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ (2) โครงสร้างขององค์กร จัดกลุ่มงาน มอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน (3) ระบบการปฏิบัติงาน บริหารจัดการเป็นระบบ ประสาน

ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ศึกษาเกณฑ์คุณภาพฯ และกระบวนการประเมิน วิเคราะห์และเพิ่มเติมส่วนขาด แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงาน (4) บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (5) ทักษะความรู้ความสามารถ บุคลากรมีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามสายงานที่รับผิดชอบ (6) การจัดรูปแบบที่เหมาะสม ผู้อำนวยการ รพ.สต. ให้ความสำคัญ มีการจูงใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญ และร่วมดำเนินงาน (7) ค่านิยมร่วม บุคลากรมีความมุ่งมั่น ซื่อสัตย์ เสียสละ ปฏิบัติงานเป็นทีม ดูแลให้เกียรติผู้ร่วมงาน ปัญหาอุปสรรค พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ เกณฑ์คุณภาพฯ มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ระยะเวลาเตรียมความพร้อมมีน้อย

คำสำคัญ : ปัจจัยความสำเร็จ; โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว

Abstract

The present study aims at examining the factors that affect success in the implementation of quality development of the Sub-district Health Promoting Hospital Tid Dao as well as its problems and obstacles in the implementation in order to achieve the improvement of policy proposals and the support of the operations to achieve the goal. This research was conducted as a qualitative research study, operated from December 2017 to December 2018. The data collected were analyzed using an interview form designed by the researcher. A sample was selected from the Sub-district Health Promoting Hospital Tid Dao in 2017. This sample was composed of 7 places that get the starred- quality-improvement criteria for 2018 and was analyzed by content analysis.

The results of the study revealed that the factors that affect success in the implementation of quality development of the Sub-district Health Promoting Hospital Tid Dao were as follows: (1) the Corporate strategy (fixing goals, planning the operations and transferring into practice) (2) the organizational structure (functional grouping and duties assignment in a clear and pertinent way) (3) the operational system (managing in a systematic way, cooperating with network partners, studying the evaluation process, analyzing and completing the missing elements, exchanging knowledge and learning operational methods, developing quality continually, following the progress and evaluating

the operations (4) the personnel perform duties well and are evaluated for work (5) the knowledge, skills, and abilities (personnel have good knowledge, good skills and abilities workwise), enhance the potential for their ability to perform their responsibilities. (6) the good organization of a convenient format (the director of the Sub-district Health Promoting Hospital gives importance, encourages and urges the personnel to work collaboratively and how important it is). (7) The personnel must also hold common values, such as determination, devotion, sincerity, teamwork, compassion and respect. For problems and obstacles, it appears that the budget is not enough, and the criteria is composed of too many details and not enough time for preparation.

Keywords: Success Factors; the Sub-district Health Promoting Hospital Tid Dao

บทนำ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือ รพ.สต. เป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ทำหน้าที่ให้บริการสุขภาพแบบผสมผสาน ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ รวมทั้งการคุ้มครองผู้บริโภค และการจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานเชิงรุก การให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมโยงและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ตำบล โรงพยาบาลแม่ข่าย ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีนโยบายและแผนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลากว่า 10 ปี

ในปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายในการปรับปรุงระบบบริการด้านสาธารณสุข โดยลงทุนพัฒนาระบบบริการสุขภาพภาครัฐทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ยกกระดับสถานียอนามัยเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และพัฒนาเครือข่ายการส่งต่อทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ระบบหลักประกันสุขภาพมีคุณภาพเพียงพอทั่วถึง มีทางเลือกหลากหลายรูปแบบ และครอบคลุมได้ถึงการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชน ทำให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นสถานบริการด้านหน้า (front – line service) และกลไกสำคัญในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในตำบล หมู่บ้าน ชุมชน ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ

ปี พ.ศ. 2552 – 2555 กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการเปลี่ยนจากการบริการเชิงรับมาเป็นการบริการเชิงรุก ให้ชุมชนมีส่วนร่วม เพิ่มคุณภาพการรักษาพยาบาล ระบบส่งต่อ ยา เวชภัณฑ์ สามารถเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลแม่ข่าย โดยจัดทำแผนการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พ.ศ. 2552 – 2555 ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยปรับโฉมการให้บริการทั้งในด้านกายภาพ และรูปแบบการบริการ

ปี พ.ศ. 2560 กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางบริบทสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ภาวะสุขภาพ นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ รวมทั้งการปฏิรูปประเทศและปฏิรูประบบสุขภาพไปสู่ยุคประเทศไทย 4.0 โดยมียุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ 4 ด้าน คือ (1) ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (promotion, prevention & protection excellence) (2) บริการเป็นเลิศ (service excellence) (3) บุคลากรเป็นเลิศ (people excellence) และ (4) บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (governance excellence) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน นอกจากนี้ ยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาระบบสุขภาพ โดยกำหนดให้การพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือที่เรียกว่า รพ.สต.ดีดดาว เป็นนโยบายสำคัญภายใต้แผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว และได้คัดเลือกให้เป็นคำรับรองการปฏิบัติราชการของผู้บริหารระดับสูง (performance agreement: PA)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีดดาว เป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งเป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิให้ได้มาตรฐาน โดยมีการพัฒนาแนวทางและเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีดดาว สำหรับใช้เป็นกรอบในการประเมินและพัฒนากิจการดำเนินงานที่อาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายอย่างบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อขยายการ

เข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพในระดับพื้นที่ แม้แต่ในพื้นที่ห่างไกล ตอบสนองความต้องการและความจำเป็นด้านสุขภาพ สามารถแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของประชาชน สนับสนุนให้เกิดการพัฒนากระบวนการปฎิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วประเทศ ผ่านการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ภายในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2564) และในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว พบว่ามีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว จำนวน 1,683 แห่ง จากจำนวนทั้งสิ้น 9,806 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.13 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ 10 (แบบสะสม)^[2]

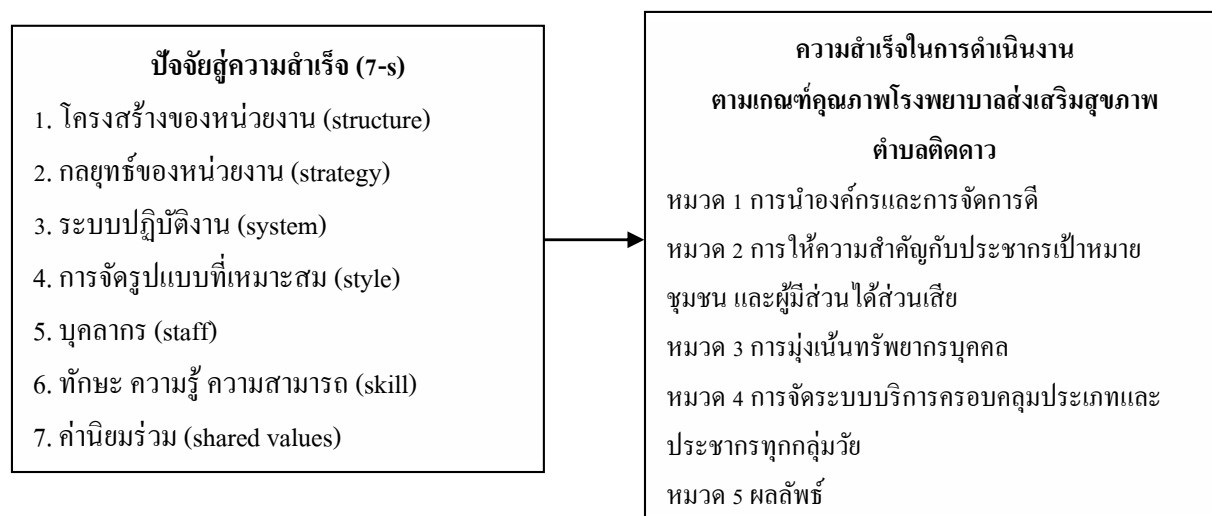
จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จใน

การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ประจำปี 2560 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวสำหรับหน่วยบริการอื่น ๆ ตลอดจนได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็น การศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative study)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ระดับ 5 ดาว ในปี 2560 จำนวน 1,683 แห่ง สุ่มด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง โดยสุ่ม รพ.สต.ติดดาว จาก 4 ภาค ๆ ละ 1 เขตสุขภาพๆ ละ 1-2 จังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง รวม 7 แห่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพฯ และเป็นต้นแบบในระดับจังหวัด หรือระดับรอง เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาค้นคว้านี้ โดยทำการสัมภาษณ์กับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดังนี้

1. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดลพบุรี
2. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดนครราชสีมา
5. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดกาฬสินธุ์
6. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดเชียงใหม่
7. รพ.สต. ติดดาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้สร้างแนวทางการสัมภาษณ์ โดยการศึกษามาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ ภายใต้กรอบแนวคิดของแมคคินซี 7 ประการ (McKinsey 7-s Framework) รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว โดยการตั้งคำถามแบบปลายเปิด

และทำการทดสอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ชุด โดยได้ทำความเข้าใจระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำหรับแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี 7 ประการ ได้แก่ กลยุทธ์ขององค์กร โครงสร้างขององค์กร ระบบการปฏิบัติงาน บุคลากร ทักษะความรู้ความสามารถ การจัดรูปแบบที่เหมาะสม และค่านิยมร่วม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการ 4 เดือน ระหว่างเดือน ตุลาคม 2560 – มกราคม 2561 ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ควบคุมคุณภาพการวิจัย โดยดำเนินการ

1. จัดทำแนวทางการสัมภาษณ์และการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยการประสานแจ้งวัตถุประสงค์ และนัดหมายวัน เวลาล่วงหน้า
2. จัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้สัมภาษณ์ โดยทำความเข้าใจประเด็นคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์และฝึกปฏิบัติ
3. เดินทางไปสัมภาษณ์ตามกำหนด พร้อมชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ ทราบ และขออนุญาตบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์
4. ดำเนินการสัมภาษณ์

5. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของประเด็นคำถามตามแบบสัมภาษณ์ และกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

6. รวบรวมข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาใช้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การจัดเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นรายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัดระบบและทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยจัดหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ประมวลผลและสรุป

การสรุปผลการศึกษา

นำข้อมูลที่ได้ทำการจำแนก จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่กำหนดแล้ว มาเรียบเรียง อภิปรายผล สรุปผลและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ประจำปี 2560 จำนวน 7 แห่ง พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็น รพ.สต.ขนาดใหญ่ 3 แห่ง รพ.สต.ขนาดกลาง 4 แห่ง รพ.สต.ทุกแห่ง มีปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี ครบทั้ง 7 ประการ โดย (1) ด้านกลยุทธ์ขององค์กร พบว่า รพ.สต.ทุกแห่งมีการวางแผนการดำเนินงาน และ 1 แห่ง มีการจัดทำ

ธรรมนูญสุขภาพตำบล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน (2) ด้านโครงสร้างขององค์กร พบว่า รพ.สต.ทุกแห่ง มีการจัดกลุ่มงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างชัดเจน (3) ด้านระบบการปฏิบัติงาน พบว่า รพ.สต.ทุกแห่งมีการดำเนินงานร่วมกันกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) โรงพยาบาลแม่ข่าย ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และชุมชน มีการจัดระบบงานและวิธีการดำเนินงานที่หลากหลายแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม (4) ด้านบุคลากร พบว่า รพ.สต.ทุกแห่ง มีบุคลากรครบทุกสาขาวิชาชีพตามการจัดบริการสุขภาพ โดยบางแห่งได้รับการสนับสนุนบุคลากรหมุนเวียนจากโรงพยาบาลแม่ข่าย และบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี มีเพียง 1 แห่ง ที่มีจำนวนบุคลากรเพียงพอ และ 1 แห่ง ที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยให้ประชาชนผู้รับบริการมีส่วนร่วม (5) ด้านทักษะความรู้ ความสามารถ พบว่า รพ.สต.ทุกแห่ง มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน มี 3 แห่ง ซึ่งเป็น รพ.สต.ขนาดใหญ่ ได้พัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพของบุคลากรตามสายงานที่รับผิดชอบ (6) ด้านการจัดรูปแบบที่เหมาะสม พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว และมี 3 แห่ง ที่ผู้นำชุมชน/นายก อบต. ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงาน (7) ด้านค่านิยมร่วม พบว่า บุคลากรใน รพ.สต. มีความเต็มใจ มุ่งมั่นและตั้งใจ

ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความร่วมแรงร่วมใจ ทำงานเป็นทีม เสียสละที่จะช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชน ดูแลและให้เกียรติผู้ร่วมงาน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่มีจิตอาสา พร้อมให้ความร่วมมือกับ รพ.สต. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว

1. กลยุทธ์ขององค์กร จากการศึกษา พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวที่ชัดเจน โดยบางแห่งจะกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตั้งแต่ระดับสาธารณสุขอำเภอ และสื่อสาร ถ่ายทอดเป้าหมายการดำเนินงานไปสู่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เป็นหน่วยปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ ชุมชนสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลแม่ข่าย ทีมหมอครอบครัว เทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานระดับอำเภอ และปัญหาสุขภาพของชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งมีการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกัลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้าน

กลยุทธ์ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และเมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด พบว่า ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานเป็นลำดับที่ 3

2. โครงสร้างขององค์กร จากการศึกษา พบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง มีการจัดกลุ่มงาน/ฝ่ายตามภารกิจของหน่วยงาน กำหนดบทบาทและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน และเหมาะสม เช่น นักวิชาการรับผิดชอบงานในส่วนข้อมูล พยาบาลรับผิดชอบเรื่อง IC และเวชภัณฑ์ ยาต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเยาวเรศว์ นุดเดชนันท์^[7] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข โดยพบว่า โครงสร้างขององค์กร มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิตเป็นลำดับที่ 4 และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกัลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

3. ระบบการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่า

3.1 มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า รวบรวมจัดเก็บเอกสารให้เป็นหมวดหมู่ มีการจัดทำตารางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 จัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มคุณภาพสถานบริการมากขึ้น เนื่องจากภาระงานมาก และจำนวนบุคลากรมีน้อย

3.3 ประสานความร่วมมือกับทีมสหวิชาชีพ และภาคีเครือข่าย ทั้งในส่วน of โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลแม่ข่าย (CUP) ทีมหมอครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุขจังหวัด โดยมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์วางแผน ขับเคลื่อน การจัดการบริการสุขภาพ การดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ช่วยเหลือสนับสนุนงบประมาณ และดูแลความเรียบร้อยในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทำที่พักรักษา จุดคัดแยกขยะ และกองทุนต่าง ๆ เพื่อนำมาจัดสวัสดิการด้านสุขภาพให้ประชาชน โรงพยาบาลแม่ข่าย ส่งเจ้าหน้าที่มาช่วยจัดระบบห้องปฏิบัติการ (lab) การจัดการเรื่อง IC จัดทำแนวทางเวชปฏิบัติของโรค (clinical practice guidelines: CPG) การตรวจสอบมาตรฐานความเที่ยงตรงของเครื่องมือแพทย์ รวมทั้งสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของกนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์ สุขชัย จันทรงาม และ วิมลมาศ รัตนะ^[1] ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่งผล

ต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยราชธานี โดยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของนิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ และคณะ^[3] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยพบว่า ด้าน การสร้างเครือข่าย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือผันแปรต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน เป็นลำดับที่ 2

3.4 เตรียมความพร้อม ก่อนเข้ารับการประเมิน โดยให้หน่วยงานที่จะเข้ารับการประเมินในรอบต่อไป เข้าร่วมสังเกตการณ์ กระบวนการประเมินของทีมระดับจังหวัด เพื่อศึกษาแนวทางการประเมินและรับฟังข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปปรับใช้ในหน่วยงานของตนเอง

3.5 ใช้ social media ผ่านทาง application line ในการกระตุ้น สร้างความตื่นตัว ช่วยให้เกิดกระแสการแข่งขัน และสร้างความภาคภูมิใจให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวได้ดี โดยสร้างกลุ่ม line เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงาน และผลงานเด่นของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแต่ละแห่ง

3.6 ศึกษา ทำความเข้าใจเกณฑ์คุณภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว และกระบวนการประเมิน พิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ของหน่วยงาน ส่วนที่ขาดส่วนที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลแม่

ขายและภาคีเครือข่ายว่าทำอะไร ต้องดำเนินการในส่วนใดบ้าง ใครเป็นผู้ดำเนินการ และประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไร ทั้งนี้ในส่วนที่เพิ่มเติมปรับปรุง จะมีการหารือและวางแผน การดำเนินงานร่วมกันภายใน CUP โดยคำนึงถึงหลักวิชาการ และความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

3.7 ศึกษาผลงานจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต้นแบบ ที่มีการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ เพื่อศึกษาจุดเด่น วิธีการดำเนินงาน และนำมาปรับใช้ในพื้นที่ตามความเหมาะสม

3.8 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการดำเนินงาน ระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่

3.9 ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างต่อเนื่อง โดยบางแห่งมีการพัฒนาตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหน่วยบริการปฐมภูมิ เกณฑ์คุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ (primary care award: PCA) และ DHS รวมทั้งได้เข้าร่วมการประกวดคุณภาพในด้านต่าง ๆ

3.10 มีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพิจารณา วิเคราะห์ส่วนที่เป็นปัญหาและนำมาปรับปรุงการดำเนินงาน และในด้านระบบการปฏิบัติงาน ยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของยังยุทธ ไหม้ตา^[6] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ จังหวัดน่าน โดยพบว่า ตัวแปรด้านระบบปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการบริหารเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ จังหวัดน่าน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หากเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ จังหวัดน่าน นำปัจจัยด้านระบบปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วย การจัดระบบการบริหารงานที่เหมาะสม มีกระบวนการและลำดับขั้นตอน

การปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการจัดระบบการประสานงานภายในเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเครือข่าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันข้อผิดพลาด จะมีส่วนผลักดันให้การพัฒนาเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ จังหวัดน่าน ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเขาวเรศว์ นุตเดชานันท์^[7] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข โดยพบว่า ความพร้อมของระบบงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิตมากที่สุด และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของมุกิตา วรกุลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านระบบงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และเมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด พบว่า ปัจจัยด้านระบบงาน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานเป็นลำดับที่ 4 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพบสุข ชำของ^[4] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินการศูนย์บริการร่วม (service link) กรณีศึกษาด้านแบบอันเป็นเลิศ (best practices) ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและศูนย์บริการร่วมกระทรวงอุตสาหกรรม

โดยพบว่า ปัจจัยด้านการมีระบบการทำงานที่สอดคล้องกันภายในกระทรวง รวมทั้งการที่ศูนย์บริการร่วมมีการติดต่อประสานงานที่ดีกับส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงนั้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่ศูนย์บริการร่วมจะต้องคำนึงถึง และเป็นปัจจัยสำคัญลำดับที่ 3 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการศูนย์บริการร่วม^[4]

4) บุคลากร จากการศึกษา พบว่าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี มีเพียง 1 แห่ง ที่มีจำนวนบุคลากรเพียงพอกับการดำเนินงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยให้ประชาชนผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการประเมิน สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกุลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านพนักงาน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเขวเรศว์ นุตเดชานันท์^[7] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข โดยพบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

5) ทักษะความรู้ความสามารถ จากการศึกษาพบว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ตำบลทุกแห่งมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีจำนวน 3 แห่ง ที่บุคลากรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และศักยภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีการจัดสรรงบประมาณรองรับและจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามสายงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกุลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านทักษะ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และเมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด พบว่า ปัจจัยด้านทักษะ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานมากที่สุด

6) การจัดรูปแบบที่เหมาะสม จากการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดตาม และมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องท้าทาย เป็นโอกาสที่ดีในการพัฒนา และเป็นงานที่ดำเนินการมาโดยตลอด เพียงแต่มีความชัดเจนในการกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มมากขึ้น ช่วยทำให้มีคุณภาพในการให้บริการสุขภาพดีขึ้น ทั้งงานรักษาพยาบาลและงานเยี่ยมบ้านในเชิงรุก เพื่อให้ทันกับสภาพสังคมและชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น รวมทั้งเกิดการ ทำงานแบบเครือข่าย โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีการจูงใจโน้มน้าวให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นความสำคัญ และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน ทั้งนี้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางแห่ง

สาธารณสุขอำเภอ ผู้นำชุมชน รวมทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกุลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพบสุข ชำชอง^[4] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินการศูนย์บริการร่วมกรณีศึกษาต้นแบบอันเป็นเลิศ ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและศูนย์บริการร่วมกระทรวงอุตสาหกรรม โดยพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินการศูนย์บริการร่วมให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการสนับสนุนของผู้บริหารเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้การดำเนินการของภารกิจต่าง ๆ ภายในหน่วยงานสำเร็จลุล่วงไปได้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ และคณะ^[3] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยพบว่า ด้านผู้นำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือผันแปรต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนมากที่สุด

7) ค่านิยมร่วม จากการศึกษาพบว่า บุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความสนใจ มุ่งมั่น เอาใจใส่ ซื่อสัตย์ เต็มใจ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการดำเนินงานพัฒนาหน่วยบริการตามเกณฑ์คุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาวอย่างเต็มกำลัง

ความสามารถ มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน เป็นการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง และช่วยให้เจ้าหน้าที่ผ่อนคลาย ลดความเครียดจากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้บุคลากรยังมีความเสียสละที่จะช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน สร้างความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายและชุมชน รวมทั้งดูแลและให้เกียรติเครือข่ายที่ทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูทิตา วรกุลยากุล^[5] ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยพบว่า ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี และเมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด พบว่า ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานเป็นลำดับที่ 2 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเยาวเรศว์ นุตเดชาพันธ์^[7] ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข โดยพบว่า ค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมพัฒนาองค์กร มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิตเป็นลำดับที่ 2 และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ปัญหา อุปสรรค

1. บุคลากรไม่เพียงพอและเหมาะสมกับภาระงาน

2. งบประมาณที่ได้รับ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

3. เขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเมือง มีข้อจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น การใช้ยาปฏิชีวนะในผู้ป่วย มะเร็งปากมดลูก ฝากครรภ์ เป็นต้น

4. เกณฑ์คุณภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว มีรายละเอียดค่อนข้างมาก

5. ระยะเวลาเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานค่อนข้างน้อย ส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจะเป็นการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพียง 7 แห่ง อาจไม่สามารถเป็นตัวแทนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ทั้งประเทศ ดังนั้น ในการศึกษารoundต่อไป จึงควรมีการศึกษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติม

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ตามกรอบแนวคิดของแมคคินซี 7 ประการ การศึกษารoundต่อไป จึงควรมีการศึกษาปัจจัยในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ส่วนกลาง ควรสนับสนุนให้มีการบูรณาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลส่งเสริม

สุขภาพตำบลติดดาว การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ผู้ป่วย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพบริการสุขภาพในระดับพื้นที่ร่วมกัน เช่น คลินิกหมอครอบครัว (PCC) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องของทรัพยากร ไม่เพียงพอ

2. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นและเหมาะสมกับภารกิจของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแต่ละขนาดจากส่วนกลาง สำหรับดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ให้กับระดับพื้นที่

3. ส่วนกลาง ควรกำหนดแนวทางและกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน พร้อมตัวชี้วัดอย่างชัดเจน และสื่อสาร ชี้แจงให้กับหน่วยงานในพื้นที่ทุกระดับทราบ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และช่วยให้การดำเนินงานมีความสอดคล้อง ทันตามระยะเวลาที่กำหนดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. เนื่องจากเป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการได้เพียง 2 ปี จึงควรมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน พัฒนาเกณฑ์คุณภาพ และการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์, ศุภชัย จันทรงาม, วิมลมาศ รัตนะ. ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

- ระดับคณะวิชามหาวิทยาลัยราชธานี. เอกสารการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้สู่ความยั่งยืน 17 มิถุนายน 2559 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. 2559; 2559: 836 – 844.
- [2] กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาศูนย์สุขภาพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดดาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560; 2560.
- [3] นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์, รังสรรค์ สิงห์เลิศ, สมสงวน ปัสสาโก. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553; 4 (2) พฤษภาคม – สิงหาคม 2553 : 103 – 112.
- [4] พบสุข ชำชอง. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินการศูนย์บริการร่วม กรณีศึกษาต้นแบบอันเป็นเลิศ ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงานและศูนย์บริการร่วมกระทรวงอุตสาหกรรม [ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2550.
- [5] มุทิตา วรกัลยากุล. ความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิทยบริการ. 2556; 24(1) : 144 – 158.
- [6] ยงยุทธ ใหม่ตา. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ จังหวัดน่าน [วิทยานิพนธ์สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต]. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2558.
- [7] เขียวเรศว์ นุตเดชานันท์. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี: กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร; 2558.